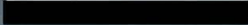

SELVITYS MIKKELIN MIKAELI OY

MIKKELIN KAUPUNKI

BDO OY

A solid black rectangular redaction mark is positioned below the text 'BDO OY'.

TOIMEKSIANNOSTA JA TAUSTASTA

Mikkelin kaupunki

10.2.2025

Tämä raportti ("Raportti") sisältää keskeiset havaintomme Mikkelin Mikaeli Oy:n toiminnan järjestämisestä ja kehittämisestä.

Toimeksiannon ehdot mukaan lukien työn sisältö ja laajuus on tarkemmin kuvattu 7.8.2024 päivätyssä tarjouspyynnössä sekä BDO:n laatimassa tarjouksessa ja työsuunnitelmassa. Toimeksiannon sisällön laajuus ja sisältö on Mikkelin kaupungin johdon vastuulla. Emme ota kantaa siihen, ovatko suorittamamme toimenpiteet riittäviä suunniteltuun tarkoitukseen.

Tämän toimeksiannon tarkoituksena ei ole suorittaa tilintarkastusta. Tilintarkastuksen tarkoitus on antaa lausunto tarkastuksen kohteesta tai sen osista, mitä tässä toimeksiannossa ei anneta.

Olemme toimeksiantosopimuksemme mukaisesti tehneet tiettyjä analyysejä sisäistä käyttöä varten. Olemme esittäneet tässä raportissa ja sen mahdollisissa liitteissä näiden toimenpiteiden ja niihin liittyvien johtopäätösten tulokset. Mikäli olisimme tehneet muita toimenpiteitä, muita asioita olisi saattanut tulla tietoomme, jotka olisimme raportoineet Teille.

BDO Oy
Porkkalankatu 3
00180 Helsinki

Tel: +358 20 743 2920
Fax: +358 20 743 2935
www.bdo.fi

Tämä raportti on tarkoitettu pelkästään Mikkelin kaupungin johdon käyttöön eikä sitä tule käyttää muiden, toimeksiannon toimenpiteiden sisällön ja tarkoituksen määrittämiseen osallistumattomien toimesta.

Kunnioittavasti,

BDO Oy

Alpo Ronkainen

Partner

TOIMEKSIANNON TAUSTA JA SISÄLTÖ

- ▶ Tarjouspyyntönsä 7.8.2024 mukaisesti Mikkelin kaupunki haluaa käynnistää selvityksen Mikkelin Mikaeli Oy:n ("Yhtiö") toiminnan kestävästä järjestämisestä ja toiminnan kehittämisestä sekä optimoinnista.
- ▶ Yhtiön viime vuodet ovat olleet voimakkaasti tappiollisia sekä oma pääoma on painunut negatiiviseksi. Tästä johtuen Mikkelin kaupunki on halunnut käynnistää oman selvityksensä Yhtiön kulttuuritoiminnan järjestämisestä. Tavoitteena on löytää ratkaisuja toiminnan kestäväksi järjestämismalliksi, kehittämiseksi ja kokonaisuuden optimoimiseksi.
- ▶ Selvityksen sisältö on kuvattu tarkemmin BDO:n tarjoukseen liitettyssä työsuunnitelmassa.
- ▶ Tarjouspyynnön mukaan selvityksen tulee sisältää muun muassa:
  - Omistusrakenne
  - Rahoitustilanne; nykyinen verrattain kompleksinen rahaliikenneyhtälö
  - Nykyinen taloustilanne
  - Liiketoimintatilanne ja sen näkymät
  - Kiinteistö -ja vuokrasopimustilanne
  - Verotukselliset ja lainsäädännön näkökulmat
  - Muut mahdolliset selvityksen aikana esiin nousevat näkökulmat
  - Toiminnan järjestämisvaihtoehtojen kuvaaminen ja niiden keskinäinen vertailu
  - Toiminnan järjestämisvaihtoehtojen taloudelliset mallinnukset ja taloussuunnitelma vähintään 5 vuodelle
  - Henkilöstövaikutukset
  - Yhteistyömahdollisuudet alueen ammatillisten koulutusorganisaatioiden kanssa
  - Erityisesti kestävä kokonaisuuden rakentaminen valtiontuki -ja kuntalain toimialasääntelyn näkökulmasta

MIKKELIN MIKAELI OY

Yhtiön toiminnan kuvaus ja olennaiset tunnusluvut

Yhtiön nykytila

- ▶ Yhtiön tehtävänä on vastata konsertti- ja kongressitalo Mikaelin tuotannosta ja talotoiminnoista. Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on tilavuokraus, tapahtumien ja ohjelmien tuottaminen, kongressijärjestelyt ja -myynti sekä konserttitalon palvelu- ja ravintolatoiminta ja kehittäminen.
- ▶ Yhtiön omistavat SCI Finance Oy, Mikkelin musiikkijuhlien kannatusyhdistys ry ja Mikkelin kaupunki yhtä suurin osuuksin 1/3 (jokainen omistaa 8 kpl Yhtiön osakkeita).
- ▶ Mikkelin kaupunki omistaa kiinteistön ja Yhtiö on vuokralla kiinteistössä. Yhtiö vastaa talon operoinnista.
- ▶ Ravintolatoimintaa harjoittaa ulkopuolinen Serviini Oy. Esitystekniikkaa hoitaa ostopalveluna Gaia Music Oy.

Tärkeimmät tunnusluvut tilinpäätöksen 2023 mukaisina

- ▶ Yhtiön liikevaihto oli 636.918,56 €. Tilikauden tulos oli tappiollinen - 118.271,49 €. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 224.925,03 €.
- ▶ Yhtiöllä on varoja yhteensä noin 259 249,34 euroa. Rahoja ja pankkisaamisia on 139.896,96 €. Yhtiöllä on velkaa yhteensä 283.646,78 €. Yhtiön oma pääoma oli negatiivinen -24.397,44 €.

Yhtiöjärjestys ja osakassopimus

- ▶ Yhtiön osakkeilla on nimellisarvo 5.000 €.
- ▶ Yhtiöjärjestykseen sisältyy lunastuslauseke, jonka mukaan ensisijainen lunastusoikeus on osakkeenomistajalla. Lunastushinta on osakkeen nimellisarvo taikka jos saanto on vastikkeeton, osakkeen viimeiseen tilinpäätökseen perustuva saanto.
- ▶ Osakassopimuksessa on sovittu, että kaikki Yhtiön osakkaiden väliset osakekaupat tehdään niiden nimellisarvosta, jollei yhteisesti toisin sovita.

Kustannukset ja rahaliikenne

- ▶ Tilaaajalta saadun materiaalin perusteella rahaliikenne ohjautuu seuraavasti (tässä esitetyt ovat vuoden 2022 lukuja):
  - Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta maksaa sisäistä vuokraa kaupungin ASTO/vuokraus- ja käyttöpalveluille 530.624 €
  - Yhtiön ja kaupungin välinen kumppanuussopimus (aiemmin vuosiavustus), jonka perusteella Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta maksaa Yhtiölle 220.000 € + 5.000 €.
  - Mikkelin kaupunginorkesteri maksaa ulkoista vuokraa Yhtiölle 40.000 €
  - Kaupungin eri palvelualueet maksavat korvauksia Yhtiölle 11.089 €
  - Yhtiö maksaa ulkoista vuokraa ASTO/vuokraus- ja käyttöpalveluille 53.069 €
- ▶ Rahaliikenne kaupungin ja Yhtiön välillä:
  - Hyvinvoinnin ja osallisuuden ltk maksaa avustusta Yhtiölle 236.089 €
  - Yhtiö maksaa ASTO:lle vuokraus- ja käyttöpalveluista 53.069 €
  - Mikkelin kaupunginorkesteri maksaa ulkoista vuokraa Yhtiölle 40.000 €
  - Kaupungin eri palvelualueet maksavat korvauksia Yhtiölle 11.089 €
- ▶ Ilman tukia yhtiöllä ei ole toimintaedellytyksiä. Nykyisellä toimintamallilla yllä luetellut erimuotoiset tuet vääristävät todellisia kustannuksia ja välillisesti tuetaan kaikkea talossa tapahtuvaa toimintaa.
- ▶ Yhtiön kulurakenne ja toiminta-/tulomalli ovat kuitenkin taloudellisesti tehokkaita verrattuna muihin vastaaviin kulttuuritaloihin (s.20).

YHTEENVETO TOIMINTAVAIHTOEHDOSTA JA JURIDISISTA REUNA-EHDOSTA

VAIHTOEHTO 2:N VAADITTAVAT TOIMENPITEET JA TALOUS

Vaihtoehdon 2 edellyttämät toimenpiteet

- ▶ Yhtiön tulee laatia kirjanpidon eriyttäminen yhtiössä vuoden 2025 alussa kilpailulle markkinoille suuntautuvan toiminnan osalta raportissa mainittujen reunaehtojen mukaisesti.
- ▶ Kaupunki tekee päätöksen ostaa osakkeet muilta yhtiön osakkailta.
- ▶ Markkinaehtoisen vuokrasopimuksen laadinta.
  - Sisältäen markkinaehtoisen vuokran määrittely.
- ▶ Tarvittaessa taloudellinen mallinnus tarvittavan avustusmäärän selvittämiseksi.
- ▶ Kaupungin ja yhtiön välisen yhteistyösopimuksen luonnostelu.
- ▶ Osana sopimusta sovitaan toiminta-avustuksen ehdoista ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti.
- ▶ Kaupungin päätökset vuokrasopimuksesta, yhteistyösopimuksesta ja toiminta-avustusopimuksesta.
- ▶ Talousarvio- / määrärahapäätökset.
- ▶ Yhtiön päätökset sopimuksen hyväksymisestä .
- ▶ Uusi toimintamalli yhtiön ja kaupungin välillä voimassa esimerkiksi 1.1.2026 alkaen.

Tehtävät toimenpiteet voidaan kaikki aloittaa vuoden 2025 alussa. Valmistelevien toimenpiteiden kesto noin 3-4 kuukautta. Päätöksenteossa ja sen aikataulussa huomioitava toimenpiteiden vaikutus talousarvioon ja sen mahdolliset muutokset.

Vaihtoehto 2 mallinnus

- ▶ Yhtiön johdon mukaan tulevana vuosina käyttöasteen ja myyntivolyymin voidaan olettaa pysyvän vuoden 2023 tasolla.
- ▶ Liikevaihdon ja kulujen (mukaan lukien vuokra) on oletettu kasvavan inflaation mukaan, 3% vuodessa.
- ▶ Käyvän vuokran tasona on pidetty nykyistä käyttö- ja pääomavuokraa (n. 50t€ ja 531t€), jotka kummatkin maksetaan vaihtoehdossa suoraan yhtiöstä. 2024-2028 vuokran odotetaan olevan välillä 580t€ ja 653t€.
- ▶ Mallinnus on esitelty liitteessä 5 (sivu 23).

Kaupungin avustuksen määrä

- ▶ Jotta yhtiö ei olisi tappiollinen, tulisi kaupungilta saadut avustukset ja tuet olla vuositasolla n. 862t€ - 969t€ (2024-2028).

TALOUDELLISET LUVUT ILMAN TUKIA

Ilman tukia yhtiön vuokratason tulisi olla n. 2,3 kertaa nykyistä korkeampi, kattaakseen talon kulut.

Tuloslaskelma (€000)	TK2023	Sis. Vuokra	Avustukset	Oikaistu TK23
Liikevaihto	625			625
3000, Myynti	281			281
3010, Myynti oma tuotanto	204			204
3020, Muu lipunmyynti	4			4
3030, Myynti työ	7			7
3040, Konserttipaketti	1			1
3060, Kokouspaketti	1			1
3070, Muut tuotot	24			24
3090, Vuokratuotot	104			104
Liiketoiminnan muut tuotot	225			28
3750, Vuokratuotot	28			28
3800, Saadut avustukset ja tuet	197		-197	0
Materiaalit ja palvelut	-399			-399
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27			-27
Ulkopuoliset palvelut	-371			-371
Myyntikate	452			255
Henkilöstökulut	-137			-137
Palkat ja palkkiot	-117			-117
Eläkekulut	-17			-17
Muut henkilösivukulut	-3			-3
Poistot ja arvonalentumiset	-9			-9
Suunnitelman mukaiset poistot	-9			-9
Liiketoiminnan muut kulut	-440			-970
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-6			-6
Toimitilakulut	-328	-531		-859
Atk-laite ja -ohjelmakulut	-12			-12
Kone- ja kalustokulut	-5			-5
Matkakulut	-6			-6
Edustuskulut	-1			-1
Myyntikulut	-3			-3
Markkinointikulut	-49			-49
Hallintopalvelut	-13			-13
Muut hallintokulut	-15			-15
Muut liikekulut	-2			-2
Täsmäytyserot	0			0
Liikevoitto (-tappio)	-133			-861
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1			-1
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-134			-862
9900, Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-6			-6
9940, Tilikauden verojaksotus	6			6
Tilikauden voitto (tappio)	-134			-862

Myyntikate % 53,1 % 39,0 %

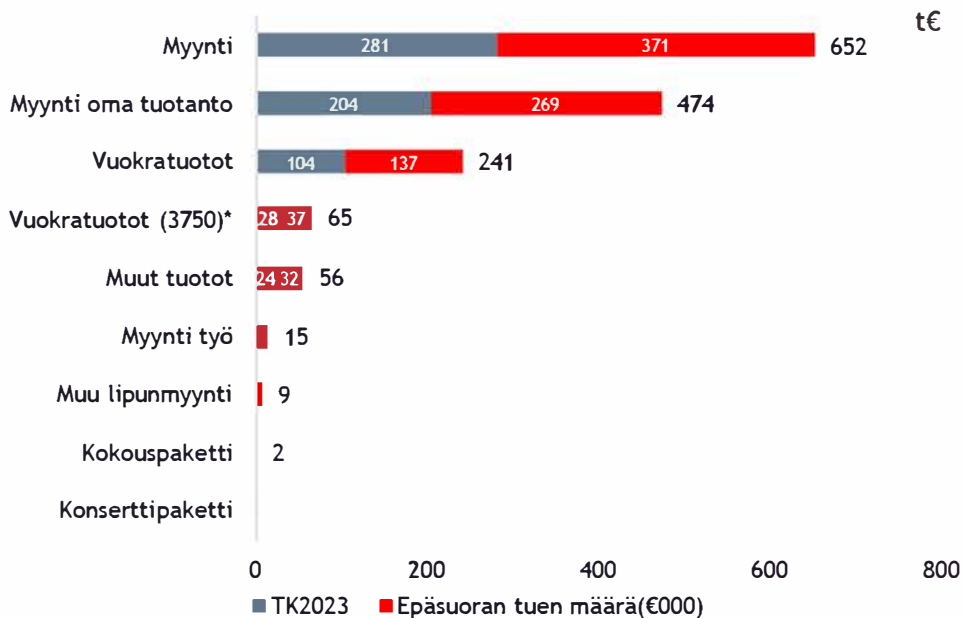
Oikaistu tulos 2023

- ▶ Yhtiö on saanut suoria ja epäsuoria avustuksia kaupungilta.
- ▶ Suorat saadut tuet ja avustukset kohdistuvat Yhtiön liiketoiminnan tukemiseen ja muuttuvien kulujen kattamiseen.
- ▶ Hyvinvoinnin ja osallisuuden lk maksaa sisäistä vuokraa Astolle (TK22 n. 531t€). Vuokra koostuu pääomavuokrasta (n. 504t€) ja vuokrasta (n. 27t€). Tämä voidaan olettaa olevan todellinen vuokra kiinteistöstä.
- ▶ Olemme oikaisseet kaikki tuet, jotta Yhtiötä voidaan tarkkailla markkinaehtoisesti.
- ▶ Oikaistu tilikauden tappio on n.862t€, joka on avustusten kokonaissumman 728t€ pienempi kuin oikaisematon tilikauden tulos. Oikaisut vaikuttavat Yhtiön liiketoiminnan muissa tuotoissa oleviin avustuksiin, jotka ovat suoraa tukea Yhtiön liiketoiminnalle. Ne vaikuttavat myös Yhtiön toimitilakuluihin, joita tuetaan 531t€:lla.
- ▶ Yhtiön toimitilasta aiheutuneet kulut ovat merkittävin kuluerä, jos niistä oikaistaan sisäisesti maksettu vuokra.
- ▶ Tarvittava vuokrataso on n. 2,3 kertaa nykyistä korkeampi, jotta yhtiön tulos olisi positiivinen olettaen, että volyymi sekä muuttuvien kulujen taso pysyy muuttumattomana. Seuraavalla sivulla lisää tukien kohdistumisesta.
- ▶ Yhtiön vuokra- ja lipunmyyntituotot (myyntikate) eivät kata sen kiinteitä kuluja. Myyntikatteen tulisi olla noin 1 117 000 euroa, jotta se riittäisi kattamaan Yhtiön kiinteät kulut ilman avustuksia ja tukia.

TALOUDELLISET LUVUT ILMAN TUKIA

Epäsuorasti yhtiön toimintaa tuettaessa, kohdistuu suurin osa tuesta välillisesti talossa järjestettyihin tapahtumiin

Epäsuoran tuen määrä euroissa tilikaudella 2023

- ▶ Jotta Yhtiö ei tekisi tappiota sen vuokratuotot ja lipunmyynti (liikevaihto) pitäisi olla n. 2,3 kertaa nykyistä suurempi. Olettaen nykyvolyymin ja sen tuomat muuttuvat kulut pysyvät samalla tasolla. Yhtiön tulisi tehdä noin 1450t€ liikevaihto ja 1117t€ myyntikate, jotta tulos olisi ilman tukia positiivinen.
- ▶ Suurin epäsuoran tuki kohdistuu myyntiin (371t€), toiseksi suurin omaan tuotantoon (269t€) ja kolmanneksi suurin vuokratuottoihin (137t€). Käyvän vuokratason ja tilikauden 2023 toteutuneiden lukujen erotuksen on katsottu olevan epäsuoraa tukea kulttuuritalon vuokralaisille. Tämä johtuu siitä, että tukien avulla katetaan Yhtiön toimitilakuluja, mikä mahdollistaa vuokratason pitämisen markkinahintaa alempana.
- ▶ Kaikkien vuokrien tulisi olla korkeammat, ja niistä tulisi tehdä tukipäätös sen perusteella, halutaanko niitä tukea epäsuorasti.

- ▶ Graafissa on tarkasteltu tilikauden 2023 liikevaihtoa ja epäsuoran tuen määrää (punainen osuus palkista) käypään vuokratasoon nähden.
- ▶ Oikeanpuolimmainen luku graafissa vastaa käypää vuokratasoa, jossa on otettu huomioon hinnan korotus muuttuvien kulujen pysyessä muuttumattomina tarkasteluajankohtana. Tätä saatua käypää tasoa on verrattu tilikauden 2023 toteutuneisiin liikevaihdon ja liiketoiminnan muiden tuottojen (pois lukien saadut avustukset) lukuihin.

*Liiketoiminnan muissa tuotoissa oleva kaupungin vuokra tilillä 3750

YHTEENVETO JURIDISESTA ARVIOSTA JA YHTIÖN TOIMINNAN LUONTEESTA

Toiminta markkinoilla, valtioneuvoston sääntelyn reunaehdot

- ▶ Kunnan lakisääteiset kulttuurin edistämiseen liittyvät tehtävät (laki kuntien kulttuuritoiminnasta) eivät ole kilpailuille markkinoille kohdistuvaa toimintaa. Kulttuurilain mukaiset tehtävät voivat siten jäädä valtioneuvoston sääntelyn ulkopuolelle ja tällaista lakisääteistä toimintaa julkinen taho voi tukea.
- ▶ Valtioneuvoston sääntely rajoittaa kilpailuille markkinoille suuntautuvaa eli taloudellista toimintaa harjoittavan yhtiön tukemista. Tällaista yhtiötä julkinen taho voi tukea vain täysin markkinaehtoisesti.
- ▶ EU:n ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella on asetuksessa säädettyjen edellytysten täyttyessä mahdollista tukea myös markkinoille suuntautuvaa toimintaa. Tukea voidaan ainoastaan tiukasti asetuksen mukaista toimintaa ja tukimuotona voi olla investointi- tai toiminta-avustus. Asetuksen perusteella ei voida kuitenkaan tukea vaikeuksissa olevaa yhtiötä.
  - Ryhmäpoikkeusasetuksessa on erikseen mainittu tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseksi mm. konserttitalit sekä kulttuuritapahtumat ja -esitykset.
  - Toimintatuen tukikelpoisina kustannuksina mainitaan mm. kulttuurilaitoksen jatkuvasta tai ajoittaisesta toiminnasta, kuten esityksistä ja tilaisuuksista johtuvat kustannukset sekä toimintakustannukset mm. tilojen vuokrauksesta.
- ▶ Edelleen valtioneuvoston sääntely mahdollistaa ns. de minimis -tuen myöntämisen taloudelliseen toimintaan. De minimis -tuen avulla voidaan myöntää yhteensä enintään 300 000 euroa kolmen vuoden aikana, ja tähän summaan lasketaan yhteen kaikki jäsenvaltion viranomaisten yhtiölle myöntämät tuet.

Mikkelin Mikaeli Oy:n toiminta ja tukeminen

- ▶ Tulkintamme Yhtiön toiminnan luonteesta on, että toimintaan sisältyy sekä ei-taloudellista että taloudellista toimintaa.
- ▶ Edellä mainittuihin reunaehtoihin perustuen, koska Yhtiön toiminta sisältää markkinoille suuntautuvaa toimintaa, Mikkelin kaupunki voi tukea Yhtiötä valtioneuvoston sääntelyn näkökulmasta vain ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella toiminta- tai investointitukena taikka de minimis -tuen avulla.
- ▶ Ryhmäpoikkeusasetukseen perustuvaa tukea voidaan myöntää vain ryhmäpoikkeusasetuksessa mainittuihin käyttötarkoituksiin ja tukikelpoisia kustannuksia ovat ainoastaan asetuksessa mainitut kustannukset. Toimintatuki voidaan kohdistaa Mikkelin Mikaeli Oy:n sellaisiin tavanomaisesta liiketoiminnasta kohdistuviin kustannuksiin, jotka liittyvät jatkuvaan tai ajoittaiseen toimintaan, kuten esityksiin ja tilaisuuksiin. Lisäksi tukea voidaan käyttää kulttuuritoimintoihin pääsyn parantamiseksi (ml. lippujen alhaisemmat hinnat) sekä kulttuuritilojen vuokraukseen (ml. vuokranmaksu kaupungille).
- ▶ Ryhmäpoikkeusasetusta ei ole tarkoitettu tyhjentäväksi listaukseksi, mutta asetuksen perusteella ei voida tukea markkinatoimintaa. Siten tulkitsemme, että yksityisten tapahtumatuottajien toimintaan asetuksen mukaista tukea ei voida kohdentaa. Näiden osalta ainoa vaihtoehto on de minimis -tuki.
- ▶ Edelleen yhtiön tulee kirjanpidollisesti eriyttää varsinainen kilpailulle markkinoille suuntautuva toiminta kulttuuritoiminnasta, jolla varmistutaan siitä, ettei tätä muuta kuin kulttuuritoimintaa tueta kielletyllä tavoin.
- ▶ Ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella myönnetyn tuen osalta on huomattava, että tukea voidaan käyttää tiukasti vain siihen tarkoitukseen, johon se on tukipäätöksessä myönnetty.

JURIDISET REUNAEHDOT

VALTIONTUEN REUNAEHDOT

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta

- ▶ Lailla kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään kunnan kulttuuritoiminnan järjestämisestä sekä muun muassa siihen liittyvistä tavoitteista, tehtävistä, yhteistyöstä, asukkaiden osallistumisesta ja valtionrahoituksesta.
- ▶ Kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.
- ▶ Kunnan tehtävistä kulttuuritoiminnan järjestämisessä säädetään lain 3 §:ssä. Kunnan tulee:
  1. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
  2. luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
  3. edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
  4. tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
  5. edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
  6. edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
  7. edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.
- ▶ Kunnan tulee 1 momentin mukaisia tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.
- ▶ Kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin.

VALTIONTUEN REUNAEDDOT

EU:n valtiontukien yleinen ryhmäpoikkeusasetus (N:o 651/2014)

- ▶ EU:n oikeudessa valtiontuet yritystoiminnalle ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä, mutta tiettyjen sääntöjen mukaan yritystoiminnan tukeminen voi olla sallittua, jos tuella edistetään määriteltyjä tavoitteita. EU:n komission yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä EU:n jäsenvaltiot voivat tukea toimintaa ilman, että tuesta on etukäteen ilmoitettava komissiolle. Tässä käsitellään asetuksen sisältöä vain lyhyesti.
- ▶ Asetuksen yleisten edellytysten mukaan tuella tulee olla kannustava vaikutus eikä tukea voida myöntää sellaisiin hankkeisiin, jotka ovat alkaneet jo ennen tukihakemuksen toimittamista.
- ▶ Ryhmäpoikkeusasetuksen 53 artiklaan perustuen voidaan myöntää tukea muun muassa kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. Jotta tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen asetuksen perusteella olisi mahdollista, on tuen kohdistuttava asetuksen 53 artiklassa lueteltuihin tarkoituksiin ja toimintoihin, kuten:
  - museot, arkistot, kirjastot, taide- ja kulttuurikeskukset tai -tilat, teatterit, elokuvateatterit, oopperatalot, konserttitalit, muut esittävän taiteen järjestöt, elokuvaperintöä vaalivat laitokset ja muut vastaavat taide- ja kulttuuri-infrastruktuurit, -järjestöt ja -laitokset;
  - taide- tai kulttuuritapahtumat ja -esitykset, festivaalit, näyttelyt ja muut samankaltaiset kulttuuritoiminnot;
- ▶ Asetuksen 4 artiklassa määritellään kynnysarvot, jonka ylittävään tukeen asetusta ei sovelleta.
- ▶ Asetusta ei sovelleta vaikeuksissa olevaan yritykseen. Vaikeuksissa olevalla yrityksellä tarkoitetaan esimerkiksi yhtiötä, joka on menettänyt yli puolet merkitystä osakepääomastaan kertyneiden tappioiden vuoksi.
- ▶ Tukea voidaan myöntää investointitukena tai toimintatukena. Artiklassa säädetään tukikelpoisista kustannuksista. Investointituen osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtäviin investointeihin liittyvät kustannukset, mukaan lukien e) kustannukset, jotka aiheutuvat kulttuurihankkeista ja -toiminnoista, yhteistyö- ja vaihto-ohjelmista ja apurahoista, mukaan lukien valintamenettelyistä aiheutuvat kustannukset, mainostamisesta aiheutuvat kustannukset ja kustannukset, jotka ovat suoraan seurausta hankkeesta.
- ▶ Toimintatuen osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat esimerkiksi
  - a) kulttuurilaitoksen tai kulttuuriperintökohteen kustannukset, jotka liittyvät jatkuvaan tai ajoittaiseen toimintaan, kuten näyttelyihin, esityksiin, tilaisuuksiin ja niiden kaltaisiin kulttuuritoimintoihin, jotka ovat osa tavanomaista liiketoimintaa;
  - c) kustannukset, joita aiheutuu kulttuurilaitokseen tai kulttuuriperintökohteeseen ja -toimintoihin pääsyn parantamisesta, mukaan lukien digitalisoinnista ja uuden teknologian käytöstä aiheutuvat kustannukset ja vammaisten esteettömyyden parantamisesta aiheutuvat kustannukset;
  - d) toimintakustannukset, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, kuten kiinteistön ja kulttuuritilojen vuokraus, matkakulut, materiaalit ja tarvikkeet, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, näyttelyjen arkkitehtoniset rakenteet ja näyttämölavasteet, koneiden, ohjelmistojen ja laitteiden lainaus ja vuokraus ja poistot niistä, tekijänoikeuksien kattamien teosten ja muiden niihin liittyvillä immateriaalioikeuksilla suojattujen sisältöjen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset, mainontakustannukset ja kustannukset, jotka ovat suoraan seurausta hankkeesta tai toiminnosta; poisto- ja rahoituskustannukset ovat tukikelpoisia ainoastaan, jos investointituki ei kata niitä;
  - e) kulttuurilaitoksessa tai kulttuuriperintökohteessa taikka hankkeen parissa työskentelevästä henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset;

VALTIONTUEN REUNAEHDOT

Oikeuskäytännöstä Hämeenlinnan HaO 357/2023

Asian tausta

- ▶ Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 10.11.2023 koskien Lahden kaupunginhallituksen päätöstä, jolla kaupunginhallitus on päättänyt vahvistaa KOKO Lahti Oy:n omaa pääomaa 400 000 euron SVOP-sijoituksella.
- ▶ KOKO Lahti Oy on Lahden kaupungin omistama tapahtumatalo.
- ▶ Tuomioistuinkäsittelyä edeltävässä päätöksenteossään kaupunki on katsonut, että yhtiön toiminnalla lisätään alueen elinvoimaa ja työllisyyttä, minkä johdosta yksityinen markkinatoimija olisi päätenyt vastaavaan ratkaisuun. Lisäksi kaupunki on katsonut, että toimenpiteellä on ollut puhtaasti alueellinen vaikutus eikä se ole siten valtiontukisääntelyn edellyttämällä tavalla voinut vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Hallinto-oikeuden oikeudellinen arviointi

- ▶ Hallinto-oikeuden mukaan valtiontuen olemassaolon arvioinnissa on sovellettava ns. yksityinen sijoittaja -arviointiperustetta, jonka avulla arvioidaan rahoituspäätöksen markkinaehtoisuus. Markkinaehtoisuus määritetään arvioimalla, olisiko vastaavan kokoinen, tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja tehnyt kyseisen sijoituksen samoissa olosuhteissa (C-305/89).
- ▶ Kaupunginhallitus on perustellut käsitystään pääomasijoituksen markkinaehtoisuudesta sillä, että KOKO Lahti Oy:n kyky kehittää alueen elinvoimaa ja tuoda työtä alueen yrityksiin parantuu järjestelyn avulla.
- ▶ Arvioinnissaan HaO toteaa, ettei kaupunginhallituksen perusteluita voida pitää sellaisina seikkoina, joihin yksityinen voittoa tavoitteleva yritys perustaisi päätöksensä harkitessaan yrityksen rahoittamista. HaO kiinnittää huomiota myös siihen, että sijoitettavalle pääomalle tulisi olla odotettavissa kohtuullista tuottoa.

- ▶ HaO ei pidä todennäköisenä, että tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja olisi tehnyt vastaavan sijoituksen samoissa olosuhteissa.
- ▶ Valtiontuen olemassaolon osalta on lisäksi arvioitava, harjoittaako tuensaaja taloudellista toimintaa ja toimiiko tuensaaja markkinoilla, joilla käydään jäsenvaltioiden välistä kauppaa.
- ▶ Yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiö järjestää kongressi-, konsertti-, koulutus-, yritys-, näyttely ja messutapahtumia sekä muitakin tilaisuuksia, jotka sopivat yhtiön tilojen luonteeseen ja tarkoitukseen markkinoida Lahtea kaupunkina. Lisäksi yhtiön toimintaan kuuluu ohjelma- ja ravintolatoiminnan harjoittaminen.
- ▶ HaO katsoo arvioinnissaan, että yhtiön yhtiöjärjestyksen mukainen toiminta on sellaista, jota harjoittavat yritykset kilpailevat toisinaan myös muihin jäsenvaltioihin sijoittuneiden yritysten kanssa.
- ▶ Kaupunginhallituksen perusteluissa todetaan, että yhtiön on tarkoitus tuottaa tapahtumia toiminta-alueellaan eikä sijoituksella siten ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. HaO viittaa arvioinnissaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan edellytys, jonka mukaan tuen on oltava omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, voi täyttyä riippumatta siitä, ovatko tuotetut palvelut paikallisia vai alueellisia tai siitä, kuinka merkittävää toiminta on.
- ▶ Edellä esitettyjen seikkojen perusteella HaO ei voi poissulkea mahdollisuutta, että pääomasijoitus sisältää kiellettyä valtiontukea. Päätöstä tehtäessä ei ole riittävästi selvitetty mahdollisen valtiontuen olemassaoloa.
- ▶ Tulkintamme mukaan ko. tapauksessa ei ole kuitenkaan ollut kysymys sen arvioinnista, olisiko tätä toimintaa voitu tukea ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella. Toisaalta on myös selvää, että ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti tukea ei voida myöntää pääomasijoitukselle.

OSAKEYHTIÖLAIN REUNAHDOT

Muiden omistajien omistusta koskevat järjestelyt

- ▶ Yhtiön osakassopimuksessa ei ole tarkemmin sovittu osakkeiden takaisinostamisesta toiselta osakkeenomistajalta muutoin kuin sovellettavan hinnan osalta.
- ▶ Osakassopimuksessa on sovittu, että kaikki osakkaiden väliset osakekaupat tehdään osakkeiden nimellisarvosta, jollei yhteisesti toisin sovita. Osakkeen nimellisarvo on 5.000 €.
- ▶ Yhtiöjärjestykseen sisältyy lunastuslauseke, jonka mukaan muilla osakkeenomistajilla on oikeus lunastaa osakkeet yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määritellyin ehdoin, jos joku osakkeenomistajista haluaa luopua omistuksestaan siten, että osake on siirtymässä uudelle omistajalle.
- ▶ Kun osakassopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä ei ole tarkemmin sovittu asiasta, vaihtoehtona on osakkaiden välinen osakekauppa. Menettelyssä tulee noudattaa osakassopimuksessa sovittua hintaa tai yhteisesti sopia muusta hinnasta.
- ▶ Osakkeiden ostohinnaksi tulisi näillä tiedoilla 80.000 euroa.
- ▶ Muilta osakkeenomistajilta tulee saada kirjallinen suostumus olla käyttämättä yhtiöjärjestyksen mukaista lunastusoikeutta.

HANKINTALAIN JA KUNTALAIN REUNAEDOT

Tukipalvelujen tuottaminen

- ▶ Kuntalain yhtiöittämisvelvollisuutta koskevan poikkeuksen (127 §) mukaan kunta voi tuottaa tukipalveluja tytäryhteisölleen ilman yhtiöittämisvelvollisuutta.
- ▶ Mikäli kunta tuottaa tukipalveluja kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle yhtiölle, on palveluiden tuottaminen hinnoiteltava markkinaperusteisesti (128 §).
- ▶ Nykytilanteessa Yhtiö voi ostaa tukipalveluita kaupungilta hankintalain kansalliseen kynnysarvoon saakka (60.000 e) kilpailuttamatta. Kynnysarvon ylittävät hankinnat tulee kilpailuttaa. Kaupunki voi myydä tukipalveluita vain markkinahintaan.
- ▶ Jos Yhtiön toiminta jaettaisiin eri yhtiöihin, on arvioitava näiden yhtiöiden hankintaoikeudellinen asema.
  - Mikäli yhtiö on hankintayksikkö, tulee sen noudattaa omassa toiminnassaan hankintalakia ja siten kilpailuttaa hankinnat siltä osin kuin hankinnan arvo ylittää kansallisen kynnysarvon.
  - Mikäli yhtiö ei ole hankintayksikkö, sen ei tarvitse kilpailuttaa hankintojaan. Kaupunki voi myydä tukipalveluita vain markkinahintaan.
- ▶ Muiden kuin tukipalveluiden myynti kaupungin tytäryhtiölle on lähtökohtaisesti yhtiöittämisvelvoitteen piirissä.

LIITTEET

RYHMÄPOIKKEUSASETUS

53 artikla

Tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen

1. Tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen on perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla sisämarkkinoille soveltuvaa ja se vapautetaan perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvaatimuksesta edellyttäen, että se täyttää tässä artiklassa ja I luvussa säädetyt edellytykset.

2. Tuki on myönnettävä seuraaviin kulttuuritarkoituksiin ja -toimintoihin:

a) museot, arkistot, kirjastot, taide- ja kulttuurikeskukset tai -tilat, teatterit, elokuvateatterit, oopperatalot, konserttisalit, muut esittävän taiteen järjestöt, elokuvaperintöä vaalivat laitokset ja muut vastaavat taide- ja kulttuuri-infrastruktuurit, -järjestöt ja -laitokset;

b) aineellinen kulttuuriperintö, mukaan lukien kaikenlaiset irtaimet tai kiinteät kulttuuriperintö- ja arkeologiset kohteet, muistomerkit, historialliset paikat ja rakennukset; luonnonperintö, joka liittyy kulttuuriperintöön tai jonka jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat muodollisesti tunnustaneet olevan kulttuuri- tai luonnonperintöä;

c) kaikenmuotoinen aineeton kulttuuriperintö, myös kansanperinne ja käsityöperinne;

d) taide- tai kulttuuritapahtumat ja -esitykset, festivaalit, näyttelyt ja muut samankaltaiset kulttuuritoiminnot;

e) kulttuuri- ja taidekasvatustoiminnot ja tietoisuuden edistäminen kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisen ja edistämisen tärkeydestä koulutusohjelmilla ja kansalaisten tietoisuuden parantamiseen tähtäävillä ohjelmilla, myös käyttämällä uutta teknologiaa;

f) musiikin ja kirjallisuuden kirjoittaminen, toimittaminen, tuotanto, jakelu, digitalisointi ja kustantaminen, käännökset mukaan lukien.

3. Tukea voidaan myöntää seuraavissa muodoissa:

a) investointituki, mukaan lukien tuki kulttuuri-infrastruktuurin rakentamiseen ja parantamiseen;

b) toimintatuki.

4. Investointituen osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtäviin investointeihin liittyvät kustannukset, mukaan lukien

a) infrastruktuurin rakentamisesta, nykyaikaistamisesta, hankkimisesta, säilyttämisestä tai parantamisesta aiheutuvat kustannukset, jos infrastruktuuria käytetään ajallisesti tai sen tilakapasiteetista käytetään vuodessa vähintään 80 prosenttia kulttuurisiin tarkoituksiin;

b) kustannukset, jotka aiheutuvat kulttuuriperinnön hankkimisesta, mukaan lukien hankinta leasing-vuokrauksella, omistusoikeuden siirtämisestä tai fyysisestä siirtämisestä;

c) kustannukset, jotka aiheutuvat aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta, säilyttämisestä, restauroinnista ja kunnostamisesta, mukaan lukien lisäkustannukset, jotka aiheutuvat asianmukaisissa olosuhteissa varastoinnista, erityistyökaluista ja materiaaleista, ja kustannukset, jotka aiheutuvat dokumentoinnista, tutkimustyöstä, digitalisoinnista ja julkaisemisesta;

d) kustannukset, jotka aiheutuvat kulttuuriperinnön tuomisesta paremmin yleisön saataville, mukaan lukien kustannukset, jotka aiheutuvat digitalisoinnista ja muusta uudesta teknologiasta, kohteisiin pääsyn helpottamisesta henkilöille, joilla on erityistarpeita (erityisesti luiskat ja hissit vammaisille, pistekirjoitusopasteet ja käsinkosketeltavat näyttelyt museoissa), sekä kulttuurisen moninaisuuden edistämisestä esitysten, ohjelmien ja vierailijoiden osalta;

e) kustannukset, jotka aiheutuvat kulttuurihankkeista ja -toiminnoista, yhteistyö- ja vaihto-ohjelmista ja apurahoista, mukaan lukien valintamenettelyistä aiheutuvat kustannukset, mainostamisesta aiheutuvat kustannukset ja kustannukset, jotka ovat suoraan seurausta hankkeesta.

RYHMÄPOIKKEUSASETUS

5. Toimintatuen osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat seuraavat:

a) kulttuurilaitoksen tai kulttuuriperintökohteen kustannukset, jotka liittyvät jatkuvaan tai ajoittaiseen toimintaan, kuten näyttelyihin, esityksiin, tilaisuuksiin ja niiden kaltaisiin kulttuuritoimintoihin, jotka ovat osa tavanomaista liiketoimintaa;

b) kustannukset, joita aiheutuu kulttuuri- ja taidekasvatustoiminnoista ja kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisen ja edistämisen tärkeyttä koskevan tietoisuuden lisäämisestä koulutusohjelmilla ja kansalaisten tietoisuuden parantamiseen tähtäävillä ohjelmilla, myös käyttämällä uutta teknologiaa;

c) kustannukset, joita aiheutuu kulttuurilaitokseen tai kulttuuriperintökohteeseen ja -toimintoihin pääsyn parantamisesta, mukaan lukien digitalisoinnista ja uuden teknologian käytöstä aiheutuvat kustannukset ja vammaisten esteettömyyden parantamisesta aiheutuvat kustannukset;

d) toimintakustannukset, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, kuten kiinteistön ja kulttuuritilojen vuokraus, matkakulut, materiaalit ja tarvikkeet, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, näyttelyjen arkkitehtoniset rakenteet ja näyttämölavasteet, koneiden, ohjelmistojen ja laitteiden lainaus ja vuokraus ja poistot niistä, tekijänoikeuksien kattamien teosten ja muiden niihin liittyvillä immateriaalioikeuksilla suojattujen sisältöjen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset, mainontakustannukset ja kustannukset, jotka ovat suoraan seurausta hankkeesta tai toiminnosta; poisto- ja rahoituskustannukset ovat tukikelpoisia ainoastaan, jos investointituki ei kata niitä;

e) kulttuurilaitoksessa tai kulttuuriperintökohteessa taikka hankkeen parissa työskentelevästä henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset;

f) kustannukset, jotka aiheutuvat ulkopuolisten konsulttien ja palveluntarjoajien tarjoamista neuvonta- ja tukipalveluista ja jotka ovat suoraan seurausta hankkeesta.

6. Investointituen osalta tukimäärä ei saa ylittää tukikelpoisten kustannusten ja investoinnin liikevoiton erotusta. Liikevoitot on vähennettävä tukikelpoisista kustannuksista etukäteen kohtuullisten ennusteiden perusteella tai takaisinperintämenettelyllä. Infrastruktuurioperaattori saa pitää kohtuullisen voiton kyseisellä ajanjaksolla.

7. Toimintatuen osalta tukimäärä ei saa ylittää toiminnasta aiheutuvien tappioiden ja kohtuullisen voiton kattamiseksi välttämätöntä määrää kyseisen ajanjakson aikana. Tämä on varmistettava etukäteen kohtuullisten ennusteiden perusteella tai takaisinperintämenettelyllä.

8. Kun tuen määrä on enintään 2,2 miljoonaa euroa, vaihtoehtona 6 ja 7 kohdassa tarkoitetun menetelmän soveltamiselle tuen enimmäismääräksi voidaan asettaa 80 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

9. Kun on kyse 2 kohdan f alakohdassa määritellyistä toiminnoista, tuen enimmäismäärä ei saa olla enemmän kuin tukikelpoisten kustannusten ja hankkeen diskontattujen tulojen erotus tai enemmän kuin 70 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Tulot on vähennettävä tukikelpoisista kustannuksista etukäteen tai takaisinperintämenettelyllä. Tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, joita aiheutuu musiikin ja kirjallisuuden kustantamisesta, mukaan lukien tekijänoikeuskustannukset, kääntäjän palkkiot, kustannustoimittajan palkkiot, muut toimitukselliset kulut (oikoluku, korjaaminen, muokkaaminen), layout- ja painamista edeltävät kustannukset sekä painamiskustannukset tai sähköisen julkaisemisen kustannukset.

10. Sanoma- ja aikakauslehdille ei voi myöntää tukea tämän artiklan nojalla riippumatta siitä, julkaistaanko ne painettuina vai sähköisesti.

VERROKKIRYHMÄ

	Kuhmotalo	Ylivieskan akustiikka	Kuusamotalo	Mikkelin Mikael
Kulttuuritoiminta	▶ Kulttuuritoimintaan kuuluvat teatteri, ja muut esitykset. ▶ Suurimmat tapahtumat ovat Kuhmon kamarimusiikkifestivaali ja Sommelen musiikkijuhla.	▶ Kulttuuritoimintaan kuuluvat teatteri, ja muut esitykset ▶ Lisäksi Akustiikassa järjestetään elokuvailtoja, messuja, musiikkiopiston opetuksia.	▶ Kulttuuritoimintaan kuuluvat teatteri, muut esitykset, kuten stand-up esitykset	▶ Kulttuuritoimintaan kuuluvat teatteri, muut esitykset, kuten stand-up esitykset
Musiikkitoiminta	▶ Musiikkitoimintaan kuuluvat konsertit, musiikkiesitykset- ja keikat	▶ Musiikkitoimintaan kuuluvat konsertit, musiikkiesitykset- ja keikat	▶ Musiikkitoimintaan kuuluvat konsertit, musiikkiesitykset- ja keikat	▶ Musiikkitoimintaan kuuluvat konsertit, musiikkiesitykset- ja keikat
Yritys- ja muu toiminta	▶ Kuhmotalo ei järjestä museotoimintaa. ▶ Yritysseminaarit ja pikkujoulut	▶ Ylivieskan akustiikka järjestää kuukausittain vaihtuvia taidenäyttelyitä. ▶ Ylivieskan akustiikka myy myös lahjakortteja. ▶ Yritysseminaarit ja pikkujoulut	▶ Kuusamotalossa järjestetään kaamosgalleria ja muita näyttelyitä talon näyttelytilassa. ▶ Kuusamotalossa toimii yrittäjävetoisesti elokuvasali, joka järjestää koulukino- ja yksityistapahtumia.	▶ Mikkelin Mikaeli Oy ei järjestä museotoimintaa. ▶ Yritysseminaarit ja pikkujoulut
Ravintolatoiminta	▶ Kuhmotalossa järjestetään tilausravintolapalveluita väliaikatarjoilun muodossa. ▶ Talon ravintolan palveluihin kuuluu myös ruokailu ryhmille.	▶ Ylivieskan akustiikassa järjestetään tilausravintolapalveluita väliaika- ja ennakkotarjoilun muodossa. ▶ Akustiikassa tehdään myös juhlapalveluita.	▶ Kuusamotalossa ei ole ravintolaa. ▶ Kuusamotalo järjestää oman kesäkioskin.	▶ Mikkelin Mikaeli Oy järjestetään tilausravintolapalveluita väliaikatarjoilun muodossa ▶ Tilausravintolapalveluihin kuuluu mm. buffet- tai pöytiin tarjoilu, sekä Cocktail-tilaisuudet.
Koulutustoiminta	▶ Kuhmotalo ei järjestä koulutustoimintaa, mutta siellä voi järjestää yritystapahtumia, jotka voivat olla koulutus/seminaari tilaisuuksia.	▶ Ylivieskan akustiikka ei järjestä koulutustoimintaa, mutta siellä voi järjestää yritystapahtumia, jotka voivat olla koulutus/seminaari tilaisuuksia	▶ Kuusamotalossa toimii musiikkiopisto, joka tarjoaa opetusta mm. Kamarimusiikista.	▶ Mikkelin Mikaeli Oy ei järjestä koulutustoimintaa, mutta siellä voi järjestää yritystapahtumia, jotka voivat olla koulutus/seminaari tilaisuuksia.

VERROKKIRYHMÄ

Salassa pidettäviä tietoja, laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § 1 mom. kohta 20(mustatut kohdat)

	Kuhmotalo	Ylivieskan Akustiikka	Kuusamotalo*	Mikkelin Mikaeli Oy
Liikevaihto (sisäiset vastikkeet)	▶ [REDACTED]	▶ [REDACTED]	▶ Kuusamotalo on Kuusamon kaupungin taseessa oleva yksikkö, jolle ohjataan 1 m€ varoja käyttöön vuosittain.	▶ Noin 625,000
Myynti (vastikkeeton)	▶ [REDACTED]	▶ [REDACTED]	▶ [REDACTED]	▶ Noin 521,000€
Henkilöstömäärä	▶ 6 (6 HTV) työntekijää ▶ 3 kokopäiväistä teknikkoa ▶ 1 markkinointihenkilö/toimistoassistentti ▶ Lipunmyynti ja markkinointi muun toiminnan ohessa ▶ 1 siivooja ▶ Toimitusjohtaja	▶ 7 (7 HTV) työntekijää ▶ 2 tapahtumasihteeriä ▶ Palvelusihteeri ▶ Tapahtumapäällikkö ▶ Käyttöpäällikkö/teknikko ▶ Kulttuurijohtaja/toimitusjohtaja ▶ Siviilipalvelusvelvollinen	▶ 4 (2,55 HTV) työntekijää ▶ Toiminnasta vastaava henkilö (50 % palkasta Kuusamotalolta ja 50% tulosalueelta) ▶ Tapahtumasihteeri (Kokopäiväinen) ▶ Käyttömestari (80% palkasta Kuusamotalolta ja 20% yhdyskuntatekniikalta) ▶ Tulosalueen sihteeri (25% palkasta Kuusamotalolta)	▶ 3 (3 HTV) Työntekijää ▶ Myynti- ja markkinointikoordinaattori ▶ Myynti- ja tapahtumakoordinaattori ▶ Toimitusjohtaja
Kävijämäärä (yhteensä)	▶ Noin 73 163 ▶ Tilaisuuksia yhteensä 581 kpl ja tapahtumia yhteensä 196 kpl	▶ Noin 51 000 ▶ Varauksia yhteensä 547 ▶ Konsertteja ja esityksiä 118 kpl, Elokuvia 10 kpl, messuja 4 kpl, kokouksia 200 kpl ja opetuksia/harjoituksia 200 kpl	▶ Noin 25 267 ▶ Kulttuuritapahtumia yhteensä 101	▶ Noin 52 704 ▶ Tilaisuuksia 212, joista kokouksia ja muita tilaisuuksia oli 124kpl. ▶ Konsertteja 88 kpl
Kulut	▶ [REDACTED] ■ [REDACTED] ■ [REDACTED]	▶ [REDACTED] ■ [REDACTED] ■ [REDACTED]	▶ [REDACTED] ■ [REDACTED] ■ [REDACTED]	▶ Henkilöstökulu noin 136,000€ ▶ Liiketoiminnan muut kulut 439,000€ ▶ Kulut yhteensä noin 974,000€
KPI:t	▶ Kävijät per HTV 12194 ▶ Henkilökulut per kävijä 3,79 ▶ Myynti per HTV 39167	▶ Kävijät per HTV 7286 ▶ Henkilökulut per kävijä 3,92 ▶ Myynti per HTV 20000	▶ Kävijät per HTV 9909 ▶ Henkilökulut per kävijä 7,76 ▶ Myynti per HTV 37647	▶ Kävijät per HTV 17568 ▶ Henkilökulut per kävijä 2,59 ▶ Myynti per HTV 173666

* Kuusamotalo on Kuusamon kaupungin taseessa oleva yksikkö

VAIHTOEHTO 2 TALOUSENNUSTE

Yhtiö tarvitsee toiminta-avustusta n. 862t€ - 969t€ tulevina vuosina

Tuloslaskelma (€000)	Oikaistu TK2023	Oikaistu ENN2024	ENN2025	ENN2026	ENN2027	ENN2028
Liikevaihto	625	625	644	663	683	704
Liiketoiminnan muut tuotot	890	890	917	944	972	1001
3750, Vuokratuotot	28	28	29	30	31	32
3800, Saadut avustukset ja tuet	862	862	888	914	941	969
Materiaalit ja palvelut	-399	-399	-411	-423	-436	-449
Myyntikate	1117	1117	1150	1184	1220	1256
Henkilöstökulut	-137	-137	-141	-145	-149	-154
Poistot ja arvonalentumiset	-9	-9	-9	-9	-9	-9
Liiketoiminnan muut kulut	-970	-970	-999	-1029	-1060	-1092
Vuokra	-580	-580	-598	-616	-634	-653
Muut toimitilakulut	-279	-279	-287	-296	-304	-314
Liiketoiminnan muut kulut	-111	-111	-115	-118	-122	-125
Liikevoitto (-tappio)	1	1	2	1	1	1
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto (tappio)	0	0	0	0	0	0

Myyntikate (pl. avustukset) %	39,0 %	39,0 %	39,0 %	39,0 %	39,0 %	39,0 %
Henkilöstökulut %	20,9 %	20,9 %	20,9 %	20,9 %	20,9 %	20,9 %
Toimitilakulut %	42,6 %	42,6 %	42,6 %	42,6 %	42,6 %	42,6 %

Vaihtoehto 2 mallinnus

- ▶ Yhtiön johdon mukaan tulevina vuosina käyttöasteen ja myyntivolyymin voidaan olettaa pysyvän vuoden 2023 tasolla.
- ▶ Liikevaihdon ja kulujen (mukaan lukien vuokra) on oletettu kasvavan inflaation mukaan, 3% vuodessa.
- ▶ Käyvän vuokran tasona on pidetty nykyistä käyttö- ja pääomavuokraa (n. 50t€ ja 531t€), jotka kummatkin maksetaan vaihtoehdossa suoraan yhtiöstä. 2024-2028 vuokran odotetaan olevan välillä 580t€ ja 653t€.
- ▶ Kaupungilta saadut avustukset ja tuet ovat oletettu tasolle, jolla yhtiön tulos ei ole tappiollinen. Tarvittavat toiminta-avustukset ovat vuositasolla n. 862t€ - 969t€ (2024-2028).

LISÄTIEDOT:

Alpo Ronkainen

Partner

p. 050 370 3536

alpo.ronkainen@bdo.fi

BDO Oy (y-tunnus 2776089-4) on itsenäinen BDO International Limitedin (UK) jäsenyritys. BDO on yhteinen nimi sekä kansainväliselle jäsenyritysten verkostolle että kunkin maan jäsenyritykselle.

www.bdo.fi

